

رساله حقوق امام سجاد(ع) از منابع اخلاق شهروندی است

عضو هیئت علمی جامعه المصطفی(ص) العالمية با تأکید بر اینکه بسیاری از کمالات اخلاقی که جزو غایات زندگی انسان محسوب می شود تنها در قالب جامعه محقق می شود، گفت: رساله حقوق امام سجاد(ع) از منابع اخلاق شهروندی است.

عضو هیئت علمی جامعه المصطفی(ص) العالمية با تأکید بر اینکه بسیاری از کمالات اخلاقی که جزو غایات زندگی انسان محسوب می شود تنها در قالب جامعه محقق می شود، گفت: رساله حقوق امام سجاد(ع) از منابع اخلاق شهروندی است. حجت الاسلام والمسلمین محسن غرویانی، عضو هیئت علمی جامعه المصطفی(ص) العالمية در گفتگو با خبرنگار خبرگزاری مهر در مورد اخلاق شهروندی گفت: این اصطلاح مرکب از دو اصطلاح اخلاق و شهروندی است؛ اخلاق که معنای خاص خودش را دارد و یکی از اقسام حکمت عملی و از داده های عقل عملی است که در جای خودش تعریف دارد. وی تصریح کرد: بنابراین لازم است بیشتر اصطلاح شهروندی تفسیر شود. من فکر می کنم که غالب این بحث های اخلاق شهروندی به مباحثی که در آداب معاشرت در کتاب های اخلاق اسلامی و کتاب العشرة بر می گردد، همچنین در اصول کافی روایات زیادی در این ارتباط وجود دارد.

این استاد حوزه و دانشگاه در ادامه سخنانش اظهار کرد: در سنن النبی که علامه طباطبایی تنظیم کردند هم مباحث بسیار گسترده ای در این ارتباط وجود دارد که علاقه مندان می توانند به این ابواب در کتاب های اخلاقی مراجعه کنند. نویسنده کتاب «صحیفه سجادیه موضوعی» اذعان کرد: یکی از مهم ترین مبانی در اخلاق شهروندی تکریم انسان است یعنی انسان باید ابتدا به این باور برسد که انسان های دیگر باید تکریم و تعظیم شوند وقتی این مبنا قرار بگیرد آن وقت انسان در حرف زدن، نگاه کردن و در ارتباطات با دیگران چه در دست و زبان و چشم و گوش و ... آثار آن مبنا را نشان خواهد داد و مجموعه اینها اخلاق شهروندی خواهد بود. مباحثی راجع به رعایت حقوق همسایگان، حقوق ایتم، فقرا و خویشاوندان در آیات و روایات اسلامی وجود دارد که اگر همه اینها را در کنار هم بگذاریم مجموعه ای تحت عنوان اخلاق شهروندی خواهیم داشت. نویسنده کتاب «در محضر استاد حسن زاده آملی» گفت: نکته دیگر اینکه انسان یک موجود مدنی بالطبع است یعنی ما باید در جامعه زندگی کنیم، بسیاری از کمالات اخلاقی که جزو غایات زندگی انسان محسوب می شود تنها در قالب جامعه محقق می شود مثل ایثار، احسان، دستگیری از ایتم و ... اگر انسان در جامعه زندگی نکند به این کمالات نمی رسد. به هر حال تعریف بنده از اخلاق شهروندی یک برداشت کلی از همه این موارد است که می توانم با این تعبیر، این تعریف را بیان کنم که مجموعه رفتارهای انسان در رابطه با دیگران اخلاق شهروندی نام دارد.

عضو هیئت علمی جامعه المصطفی(ص) العالمية در ادامه سخنانش در مورد تأکیدات آیات و روایات در ارتباط با اخلاق شهروندی اظهار کرد: در آیات قرآن می بینیم که به احسان در حق والدین توصیه شده است، یا در آیات دیگر نسبت به فقرا، بیچارگان، سفارش شده است. این گونه آیات به طور مصداقی به ما نشان می دهد که در رابطه با دیگران چگونه رفتاری باید داشته باشیم. روایات در ارتباط با اخلاق هم بسیار زیاد است و در ابواب مختلف وجود دارد مثلاً عیادت از بیماران، بیچارگان، ایتم، صله رحم(ارتباط با اقوام و خویشان)

غرویانی با تأکید بر اینکه رساله حقوق امام سجاد(ع) می تواند یکی از منابع اخلاق شهروندی باشد، یادآور شد: چگونگی برخورد حاکم با زیردستان خود و رابطه مردم با هم و ... در این رساله آمده است. همچنین در نهج البلاغه موارد زیادی در مورد اخلاق شهروندی وجود دارد مانند فرمان امام علی(ع) به مالک اشتر و ... که می تواند در فضای اخلاق شهروندی تفسیر شود.